

wyprawa 4

Szlak Książąt Mazowieckich. Trasa Księcia Janusza

Zamczysko z ogromnymi wieżami, po którym podobno błądzi nocą królowa Bona szukając zagubionych pereł, dawna mazowiecka stolica piwa i jedyne w Polsce miejsce parad Pułaskiego, miasto, w którym powstał czarny koń pozwalający wygrać Polakom bitwę pod Grunwaldem i symbol średniowiecznego więzienia dla najwyższej urodzonych – takie niezwykle miejsca znajdują się na trasie księcia Janusza, południowym fragmencie Szlaku Książąt Mazowieckich.

Przez 300 lat – od wieku XIII do XVI – Mazowsze było niezależnym księstwem, którym władali książęta z dynastii piastowskiej. Pozostały po nich miasta, zamki, kościoły i inne zabytki architektury, sztuka sakralna i bogata tradycja oraz fascynujące opowieści i legendy. Można poznać to średniowieczne dziedzictwo wyruszając na Szlak Książąt Mazowieckich obejmujący całe historyczne Mazowsze. Szlak składa się z pięciu tras. Każdą z nich można pokonać w ramach 1- lub 2- dniowej wycieczki samochodowej. Trasa księcia Janusza jest pierwszą z nich.

> KSIĄŻĘ JANUSZ I JEGO MIASTA

Książę Janusz I zwany Starszym jest uważany przez wielu historyków za najwybitniejszego, a przynajmniej jednego z najwybitniejszych książąt mazowieckich. Rządził od 1374 do 1429 r. - przez ponad 50 lat! Konsekwentna współpraca z władcami Polski (na przykład umożliwienie królowi Jagielle spławienie elementów mostu łyżwowego Wisłą z Kozienic do Czerwińska przez tereny księstwa) pozwoliły na pokojowe poszerzanie granic Mazowsza, m.in. o Podlasie. Książę Janusz dbał także o rozwój swojego księstwa, to dzięki niemu 24 miejscowości, w tym Czersk, Ciechanów, Nowa Warszawa i Piaseczno, otrzymały prawa miejskie.

Właśnie od Piaseczna zaczniemy wyprawę trasą księcia Janusza. Nadanie praw miejskich oznaczało możliwość rozwoju rzemiosła i handlu, a kolejny przywilej – prawo odbywania jarmarków i wyznaczenie dnia targowego – nadała Piasecznu księżna Anna Radziwiłłówna. O czasach świetności miasta przypomina do dziś kościół pw. św. Anny mieszczący się przy miejskim rynku.

● Zamek w Czersku

Z Piaseczna wyruszamy do Czerska, dziś wioski, a w czasach księcia Janusza młodego miasta, bo to on nadał mu prawa, ze starym już wówczas grodem. Już w XIII wieku mieściła się tu siedziba kasztelana, a wkrótce także stolica całego Mazowsza. W połowie XIV w. grodzisko przekształciło się w miasto, a obecny plac Tysiąclecia stał się jego rynkiem. Do dziś w Czersku zachował się średniowieczny układ urbanistyczny.

Zamek, którego malownicze ruiny do dziś przyciągają turystów z całego świata, powstał na polecenie księcia Janusza i miał być siedzibą stolicy księstwa. Jednak niedługo po wybudowaniu warowni Janusz... przeniósł tę stolicę do Warszawy! Do naszych czasów przetrwały znaczne fragmenty oryginalnych murów i wieże. W XVI wieku lokatorką zamku została królowa Bona, która zaszczepiła wśród lokalnej ludności zamiłowanie do uprawy warzyw, drzew owocowych i winnej latorośli. Podobno przed wyjazdem z Mazowsza do swojego rodzinnego księstwa Bari była tak zdenerwowana, że rozerwała sznur pereł i do dziś można ją czasem zobaczyć po zmroku, jak błąka się po zamku i szuka zaginionych klejnotów.

Zamek można odwiedzać do wtorku do niedzieli od godz. 10.00 do 15.00. 6 stycznia zamek jest zamknięty!

Mazowsze.
serce Polski

MROCT

MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

MoDa na
Mazowsze

wyprawa 4

Szlak Książąt Mazowieckich. Trasa Księcia Janusza

• Miasto piwowarów i Pułaskiego

Kolejny punkt na trasie – Warka. Miasto za czasów Bolesława V, prawnuka Janusza I, słynęło z najlepszego piwa w całym regionie. W miejscu położonym 3 km od dzisiejszego rynku i zwanym obecnie Starą Warką istniała osada obronna. Do dziś zachowały się tam wały będące pozostałością po grodzisku. Na rynku Warki warto z kolei zwrócić uwagę na remizę strażacką, gdzie stał niegdyś klasztor dominikanów. Jego podziemia były miejscem pochówku książąt mazowieckich. Obecnie szczątki władców spoczywają w podziemiach XVII-wiecznego barokowego kościoła franciszkanów pw. Matki Bożej Szkaplerznej.

Aż żał nie skorzystać z okazji i nie zajrzeć chociaż na chwilę do Muzeum Pułaskiego, do pięknego parku, który otacza placówkę i jest cały czas dostępny. W poprzednich latach odbywały się tu jedyne w Polsce, niezwykle barwne parady Pułaskiego. Warto przejść się aż na skraj skarpy Pilicy – dla pięknych krajobrazów i ścieżki edukacyjno-przyrodniczej poświęconej miejscowemu ptactwu. Park czynny jest codziennie od 9.00 do 21.00.

• Więzienie w klasztorze i jeszcze trzy zamki

Z Warki ruszamy do Kozienic, gdzie powstał most łyżwowy, dzięki któremu polskie wojska pod wodzą króla Władysława Jagiełły mogły w sekrecie przekroczyć Wisłę pod Czerwińskiem i po połączeniu się z armią wielkiego księcia litewskiego Witolda zwyciężyły z krzyżakami na polach Grunwaldu. Stąd już tylko chwila jazdy do Sieciechowa, gdzie można zobaczyć zespół pobenedyktynskich zabudowań klasztornych, gdzie książę Konrad Mazowiecki więził po śmierci Leszka Białego jego żonę, a swoją bratową Grzymisławę z synkiem Bolesławem zwanym później Wstydlwym. Zresztą nie pierwsza to taka historia związana z Sieciechowem – kilkadziesiąt lat wcześniej więziony był w Sieciechowie Zbigniew, najstarszy syn księcia Władysława Hermana.

I tu można by już podróż Szlakiem Książąt Mazowieckich zakończyć, ale jak odmówić sobie odwiedzenia trzech fantastycznych i bardzo różnych zamków? A z Sieciechowem jest do nich bliżej niż z Warszawy. Pierwszym jest biały zamek biskupów krakowskich w Iłży z charakterystyczną wieżą i tradycjami turniejów rycerskich. Kolejny zamek, tym razem renesansowy, pięknie zachowany i tętniący życiem w czasach przedpandemicznych, to dawna rezydencja Szydłowskich w Szydłowcu. Przed wybraniem kierunku „Warszawa” warto jeszcze zrobić mały skok w bok do Chlewisk i zachwycić się przepysznymi odnowionymi pałacem Odrowążów.

> NAJLEPIEJ WŁASNYM AUTEM

Ze względu na odległości, najwygodniej poznać się historyczne Mazowsze przemierzając poszczególne trasy samochodem. Zostały one wytyczone i oznakowane znakami drogowymi E22 przez Mazowiecką Regionalną Organizację Turystyczną. W pobliżu atrakcji turystycznych stoją tablice informacyjne. Nawigację oraz dostęp do bogatej bazy informacji o najciekawszych miejscach położonych na szlaku zapewnia aplikacja Dziedzictwo Mazowsza, dostępna bezpłatnie w Google Play i Apple Store. Szlaki turystyczne zostały szczegółowo opisane na stronie internetowej Dziedzictwo Mazowsza (www.dziedzictwomazowsza.pl). Zamieszczono tam wszystkie informacje o szlakach, interaktywne mapy z atrakcjami turystycznymi. Historię książąt mazowieckich i opisy tras można także odnaleźć w specjalnym przewodniku dostępnym w formacie PDF.

> GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI

Góra Kalwaria
Punkt Informacji Turystycznej
ul. Ks. Zygmunta Sajny 1
tel. +48 508 679 366
e-mail: cikit@gorakalwaria.pl
www.facebook.com/cikit.gorakalwaria

Kozienice
Punkt Informacji Turystycznej
Kozienickiego Domu Kultury
ul. Warszawska 29
tel. +48 611 07 50
e-mail: pit@dkkozienice.pl
www.dkkozienice.pl

Szydłowiec
Punkt Informacji Turystycznej
ul. Rynek Wielki 5a
tel. +48 48 326 20 54
e-mail: info.turystyczna@sckzamek.pl
www.szydlowiec.pl

Mazowsze.
serce Polski

MROT

Mazowiecka Regionalna
Organizacja Turystyczna

MoDa na
Mazowsze